

[Alsing Andersen.]

være det prøvende, det overvejende, det regulerende Ting. Ud af denne Karakteristik lyder der jo en fyldig og respektindgydende Klang af Saglighed; man har villet karakterisere Landstinget som et Ting, der i ganske særlig Grad var egnet til paa de saglige Omraader at øve en fornøftig Indflydelse over for Letsindigheder, som maatte blive begaaet i dette høje Ting. Selvfølgelig er det ikke min Hensigt at hævde, at der er mindre saglig Kraft i Landstingets Medlemmer end i Folketingets, men jeg tror, jeg har Lov til at sige, at Tokammer-Systemets egentlige Hensigt, Landstingets egentlige Formaal, ligger ikke først og fremmest paa det saglige Omraade. Landstingets Opgave og ethvert Overhus's Opgave er i Virkeligheden saa længe som muligt at bremse den Politik, som har Flerthal i det folkevalgte Ting, i vort Land i Folketinget. Og netop den Karakter, det nuværende Landsting har, er det bedste Bevis paa, at dette er Hensigten med at have et Tokammer-System.

Jeg peger i saa Henseende paa den Valgperiode, som gælder for Landstinget, de 8 Aar, som jo betyder, at Landstinget fornyes meget langsommere end Folketinget, hvorfor det altsaa ikke paa samme Maade som Folketinget kan være Udtryk for Opfattelsen ude i Befolkningen. Det er ganske givet, og det er der jo tilstrækkelige Eksempler paa, at den langsomme Fornyelse af Landstinget i Forhold til Folketinget fører til Modsetninger og til Konflikter.

Dernæst har vi de tingvalgte Medlemmer af Landstinget, som jo vælges af den afgaaende Del af Landstinget. Denne Institution har den særlige Opgave endnu et ekstra Stykke Tid at udskyde det Tidspunkt, hvor der kunde blive Overensstemmelse mellem de to Tings Flerthal, ved at de begge blev Udtryk for den politiske Opfattelse, den politiske Vilje, som hersker i Befolkningen.

For det tredje har vi den omtrentlige Uopløselighed, som blev indført ved Forfatningen af 1915 for Landstingets Vedkommende, og som jo i Virkeligheden gør, at Landstinget i afgørende Spørgsmaal har Magt til at umyndiggøre Folketingets Flerthal og den Regering, som hviler paa Folketingets Flerthal, og dermed ogsaa Magt til at umyndiggøre selve Folkets Flerthal, som staar bag ved denne Regering.

Den afgørende Magt, som herved ligger i Landstingets Haand, giver sig ganske særlig grelle Udslag i de Tilfælde, hvor det drejer sig om Forlængelse af gældende Love.

Her har i Virkeligheden Landstinget Enhærdedømme, her kan Landstinget gøre sin Nej-Ret uindskrænket gældende. Det karakteristiske Eksempel herpaa i de senere Aar er en saadan Lov som Huslejeloven, hvor jo Landstinget i Kraft af sin Magt har tvunget en Afvikling igennem efterhaanden, og hvor Landstinget for nylig benyttede den Magtstilling, som det har, til simpelt hen at nægte Forlængelse af den gældende Lov, skønt Flertallet i Folketinget ønskede dette. Her har Landstinget altsaa en absolut Nej-Ret. Vil det ikke forlænge, saa bortfalder simpelt hen en gældende Lov.

Disse 3 Hovedpunkter: den lange Valgperiode, Institutionen de tingvalgte og den omtrentlige Uopløselighed, som Landstinget har, er de karakteristiske Træk for de Privilegier, som stadig bestaar i dansk Forfatning. Man kan efter min Mening sammenfatte det saaledes, at det nuværende Landsting herigennem har et grundlovsfæstet Privilegium paa at være bag efter Tiden, og det ejendommelige er netop, at dette Privilegium, Retten til at være bag efter Tiden, er selve Landstingets Eksistensberettigelse. I samme Øjeblik, dette Privilegium forsvinder, i det Øjeblik, de to Ting har samme politiske Sættning, forsvinder i Virkeligheden den Urimelighed, der er Tale om, men jeg er ikke i Tvivl om, at man i mange Kredse, ikke mindst i Kredse, som er Tilhængere af Tokammer-Systemet, samtidig bliver klar over, at saa erstattes den tidligere Urimelighed med Landstingets Overflødighed, saa bliver Landstinget det, man har kaldt „et Ekko af Folketinget“. Hvorledes man end ser paa det, mener jeg, at det konsekvente Resultat i begge Tilfælde maa blive, at Landstinget bør afskaffes.

Man har forsøgt at indføre endnu en konservativ Garanti i Forfatningen gennem Landstinget ved den nuværende Valgrets alder paa 35 Aar, men jeg tror, jeg har Lov til at sige, at vi er ude over den Tid, hvor Valgrets alders Højde virker som en konservativ Garanti. Det har de sidste Valg ganske tydeligt vist, og derved bliver Urimeigheden i vor Forfatning endnu mere højttalende, saa højttalende, at den simpelt hen erkendes saa at sige af alle. Thi selv om man har den Opfattelse, at vi bør have et Forfatningssystem, hvorefter der vælges 2 Ting som Udtryk for to forskellige Udsnit af Befolkningen, saa vil man dog vel ikke drive sin Opfattelse saa vidt, at man vil mene, at de 2 Ting ikke maa have den samme politiske Opfattelse i det Øjeblik, de 2 Tings Vælgerkorps i Virkeligheden giver